

Naš KUMENTAR

Prejšnji terek sta končno po dolgotrajnih pogajanjih francoski zunanji minister Pineau in predsednik tuniške vlade Tahar Ben Amar

PODPISALA SPORAZUM O NEODVISNOSTI TUNIZIJE

in vzpostaviti njene suverenosti, s čimer je bilo končano obdobje od leta 1881, ko je bil vzpostavljen francoski protektorat nad to deželo. Na podlagi tega sporazuma postane Tunizija neodvisna dežela s pravico do samostojne zunanje politike, lastne službe notranje varnosti, lastne vojske in diplomatske službe. Sporazum tudi določa, da se bosta državi še sporazumeli o tesni medsebojni odvisnosti, kar se tiče zunanje politike in obrambe.

Vsekakor izkazuje ta sporazum ravno nemajhen smisel za realizem v politiki, ki pa nedostaja francoski vladi, kakor smo videli v zadnjem času glede alžirskega vprašanja. V Alžiru se borbe nadaljujejo kljub temu, da je francoska vlada sklenila za vsako ceno zagotoviti varnost in v ta namen poslala nove vojaške okrepitve. Kakor vidimo — tu okoreli kolonializem, v primeru Tunizije pa vendarle pameten napredek. Toda tudi v pogledu Alžira bodo francoski najvišji krogi končno morali poiskati pametno rešitev.

Francosko-nemški razgovori o ureditvi

POSARSKEGA VPRAŠANJA

so v zadnjih dneh naleteli zopet na skoraj nepremostljive ovire. Vodji delegacij, ki sta se pogajali, sta ugotovili, da doslej ni bil dosežen noben napredek in da bo naslednji sestanek delegacij malo pred koncem tekočega meseca.

V zvezi s temi pogajaji je treba omeniti, da je francoska vlada načelno pristala na vrnitev Posarja Nemčiji, vendar da zato zahteva obsežnih gospodarskih koristi, med drugim sodelovanje Nemčije pri gradnji prekopa na reki Moselle, kar bi zagotovilo francoski industriji v boju z nemškimi industrijskim potencialom znatne prednosti.

Pred nekaj dnevi je začel v Londonu ponovno zasedati ožji odbor

RAZOROŽITVENE KOMISIJE OZN

ki bo, kakor predvidevajo, obravnaval britansko-francoski predlog razorožitve, ki obsega številne vidike zmanjšanja in kontrole navadne kakor atomske razorožitve.

Arabski svet se vedno bolj prebujata. To med drugim dokazuje tudi nedavna

KAIRSKA KONFERENCA

vodilnih državnikov arabskih držav Gamala Abdel Naserja — predsednika egiptovske vlade, Sukrija el Kuatlija, sirjskega premijera in kralja saudske Arabije Sauda Ibn Abdela Azisa, ki je odločno sklenila, da njihove tri države ne bodo pristopile k nobenemu vojaškemu paktu skupno s tujimi vele-silami.

Arabski državniki so tudi opozorili na »nujnost osvoboditve vseh Arabcev tujega gospostva«. Bližnji vzhod postaja torej vedno bolj politično aktivno področje.

Glede bodoče politike na tem področju pa se posvetijo tudi

ZAHODNE VELESILE

ki obravnavajo predvsem vprašanje uveljavljanja deklaracije o Palestini, ki je bila objavljena že v letu 1950 in s katero so bile zajamčene sedanje meje izraelske države pred arabsko nevarnostjo.

Z bližnjim sovjetskimi obiskom v Veliki Britaniji se znova budijo upanja na ponovno oživitve

ZENEVSKEGA DUHA

ki ga je rodila prva in pokopala druga zenevska lanskoletna konferenca »velikih« oziro- ma njihovih namestnikov. Prav tako si obetajo od trenutne navzočnosti sovjetskih državnikov v Londonu občasni razorožitveni konferenci znatna poročila za njen uspeh.

Deset let kulturnega in prosvetnega izobraževanja naših ljudi

V četrtek, 15. t. m. so se na letni skupščini sveta »Svobode in prosvetnih društev« zbrali prosvetni delavci iz ptujskega okraja ter pregledali uspehe prosvetnega in kulturnega udejstvovanja v minulih letih. Skupščina je bila v znamenju 10. obletnice osvoboditve in 10-letnice kulturnega in prosvetnega izobraževanja ljudskih množic,

katero so opravljala prosvetna društva v povojnem razdobju. O doseženih uspehih je poročal predsednik sveta »Svobode in prosvetnih društev« Stane Stanič, v nadaljnjem razgovoru pa so udeleženci skupščine obširno razpravljali o vsebini dela prosvetnih društev ter sprejeli smernice za bodoče delo. V desetih letih po vojni se je

prosvetno delo močno razgibalo. Po raznih oblikah delovanja so prosvetna društva končno dosegla široko dejavnost in tudi ustrezno kvaliteto svojega dela. Danes imamo v ptujskem okraju 39 prosvetnih društev v vse večjih središčih in ta društva imajo 110 raznih sekcij. V društva so vštete tudi 4 »Svobode« v Ptuj, Ormož, Kidričevo in Majšperk. »Svobode« so bile in so nosilec naprednih in misljenja, saj združujejo v svojih vrstah predvsem delavce, ostala prosvetna društva pa bodo morala postati osrednja stebra kulturnega ter izobraževalnega dela med delovno ljudmi na vasi in večina d-štev je to vlogo tudi odigrala. Vendar se pojavlja v delu prosvetnih društev nekaj slabosti, katere bo treba v bodoče teme-

(Nadaljevanje z 2. strani)

Organizacija Zveze borcev v preteklem letu

V mali dvorani OK ZKS Ptuj so v soboto, 17. t. m., delegati osnovnih organizacij Zveze borcev narodnoosvobodilne vojne pregledali delo svojih organizacij in njih okrajnega odbora v preteklem letu.

Če upoštevamo, da je šteti med osnovne naloge organizacij Zveze borcev nadaljnjo izgradnjo socialističnih družbenih odnosov, skrb za otroke padlih borcev in žrtev fašističnega terorja, zbiranje zgodovinskega materiala iz časov NOB, skrb za izvenarmadno vzgojo ter prizadevanje za uvrstitev organizacije, je treba priznati, da so organizacije ZB v ptujskem okraju nekatere teh nalog v preteklem letu izvrševale dokaj uspešno, v drugih pa zopet zastajale.

Skrb za otroke padlih borcev

Nedvomno so organizacije posvetile največjo pozornost skrbi za otroke padlih borcev. Nad njimi je bedela tudi posebna komisija okrajnega odbora, ki je v tesnem sodelovanju z občinskimi odbori skrbel za njihovo šolanje. Vseh takih otrok je 132. Od teh jih 84 obiskuje nižjo gimnazijo, ostali pa različne druge šole. Osnovno šolo pa obiskuje še 62 otrok padlih borcev.

V lanskem letu je bilo potrošenih za štipendiranje vseh teh otrok nad 4 in pol milijona dinarjev. Solški uspehi otrok padlih borcev so zelo dobri, saj je bilo ob prvem polletju pozitivno ocenjenih 91 odstotkov. S tem so dokazali, da pravilno cenijo skrb naše družbe in posebej organizacije ZB za njihovo šolanje.

Poleg skrbi za šolanje pa so organizacije ZB skrbele tudi za zdravje in razvedrilo otrok padlih borcev s tem, da so organizirale počitniška letovanja, ki se jih je udeležilo 143 otrok. Bilj sta dve stalni koloniji v Rovinju in v Brežicah, poleg tega so bili štirje otroci na Silu, pet jih je bilo v Avstriji in eden v Angliji.

Zbiranje zgodovinskega gradiva

Drugo, čemer so posvečale organizacije največjo pozornost, je bilo zbiranje zgodovinskega gradiva. V tem pogledu se je odlikovala zlasti organizacija v Središču, ki pripravlja otvoritev krajevnega muzeja, dalje organizacije v Gorisnici, Markovcih, Cirkulanah in v Makolah. Center zbiranja podatkov iz obdobja NOB pa vsekakor predstavlja oddelek NOB ptujskega muzeja, ki je pod vodstvom in z izredno prizadevanostjo tov. Rojčeve zbral izredno mnogo tega materiala, ki bo, ko bo dokončno urejen, razstavljen v treh sobah. S tem v zvezi je treba omeniti pripravljane materiala za zgodovinsko čitanko, ki bo izdana za področje severovzhodne Slovenije.

Največjo aktivnost pa so pokazale organizacije v lanskem letu pri pripravah za postavljane spomenikov, za urejevanje grobišč in za odkrivanje spominskih plošč. Tako je sedaj v ptujskem okrajnem področju že nekaj lepih spomenikov žrtvam NOB: v Cirkulanah, v Središču, Makolah, v železniških delavnicah Ptuj, v Stogovcih, spominske plošče pa na vrsti hiš, združnih domov, na šolah in drugih zgradbah, ki so pomembne iz časov NOB.

V preteklem letu je organiziral občinski odbor ZB NOV Ptuj prekop ostanke heroja Lacka

in njegovih tovarišev ter uredil zanje grobnico. To je gotovo bila ena najpomembnejših in največjih političnih manifestacij, kar jih je doživel Ptuj po osvoboditvi.

Odkrivanje spomenikov

Pri odkrivanju spomenikov in spominskih plošč ter urejanju grobišč pa organizacije še niso končale svojega dela. To je posebno važno predvsem za Ptuj, ki še vedno nima spomenika heroju Jožetu Lacku. Spomenik je sicer skoraj že izgotovljen in je predvideno da bo odkrit ob letošnjem praznovanju 22. julija. Ni pa še rešeno vprašanje kje bo stal. Občinska organizacija ZB NOV pa pripravlja letos veliko zborovanje bivših internerancev na gradu Borl, kar bo povezano z odkritjem spominske plošče in ureditvijo krajevnega muzeja.

Posebno obliko ohranjanja partizanskih tradicij pomena uvedba občinskih praznikov. Toda vse občine tega še niso uvedle. V nekaterih krajih, kjer so občinski prazniki že praznovali, so se v glavnem omejili na obujanje spominov iz časov NOB ter temu primer- no prikrojili tudi program. Vendar je smisel praznovanja občinskega praznika mnogo širši. Občinski praznik bi naj poleg čuvanja tradicij partizanske borbe bil tudi manifestacija današnjih prizadevanj in uspehov, kar je borba za socializem samo logična posledica NOB.

Organizacije ZB so vložile premalo skrbi izvenarmadni vzgoji. Posamezni člani so sicer sodelovali pri raznih tečajih in drugih akcijah, kot celota pa so pokazale premalo iniciative v tem pogledu.

Letošnjo letalsko sezono na ptujskem letališču so začeli modelarji

V nedeljo, 18. t. m., je bilo na letališču ptujskega Aerokluba consko tekmovalce modelarjev iz Slov. Gradca, Celja, Murske Sobote in Ptuja z modeli A2 in brzci, ki se je končalo z zmago treh Celjanov, Slovenjgračana in dveh Ptujčanov v splošno zadovoljstvo Aerokluba Ptuj kot priveditelja in vseh tekmovalcev in gledalcev. Zmagovalci so prejeli lepe nagrade, ki jih je pripravil Aeroklub Ptuj.

Za tekmovalce je bilo priglasi- lenih 25 modelov A2 in brzcev, svoje modele pa so prinesli tudi modelarji, ki se niso priglasi- sil za tekmovalce. Čeprav je

bilo oblačno, mrzlo in vetrovno vreme, ni motilo tekmovalcev niti gledalcev, ki so z zanimanjem spremljali vsak model posebej, njegovo konstrukcijo in letenje ter jim je bilo neprijetno gledati, ko je nekaj modelčkov odletelo do oblakov in ko se je ta ali oni razbil...

Popoldne po 16. uri so bili objavljeni rezultati tekmovalca. Prvo mesto je zasedel Celjan Dominik Gregel s svojim modelom A2 v 5 poletih s 712 točkami, drugo mesto Celjan Anton Mernik z modelom A2 (površina 32–34 cm², najmanjša teža 408 gr) s 699 točkami,

Kmetijsko gospodarstvo v Zavrču je izrabilo lepe dneve pred snegom in zrihalo lep del posestva v Hrastovcu za nov vinograd

Žene zadružnice se uveljavljajo tudi v našem okraju

Vse premalo si priznamo, da v veliki meri prispeva tudi naša kmečka žena k narodnemu dohodku. Prav posebej je treba misliti na ženo kmetico, ki prevzema večkrat tudi najtežja bremena v kmetijstvu. Naša kmečka žena je še vedno prva delavka na polju, v hlevu, na vrtu, istočasno pa tudi gospodinja in vzgojiteljica. Mar ni to le prevelika obremenitev zanjo? Ona sicer ni vajena tožiti, v svojih zahtevah je zelo skromna, vse njeno delo je skoraj tiho junaštvo za družino in dom ter boljše bodočnost njenih otrok. Prav to nam nalaga še večjo dolžnost, da ji priskočimo v pomoč s tem, da ji poskušamo čimprej zmanjšati njeno področje dela in to v meje njene fizične zmogljivosti ter jo pritegnemo k javnemu sodelovanju na družbeno političnem in zdravstvenem področju.

Kmetijstva si brez kmečkih žena in deklet ne moremo zamisliti, toda malo jih je med njimi zadružnic — članic kmetijskih združenj, ki bi se udeleževale v polnem življenju. Vzrok, zakaj jih ni več, se kaže v tem, da žene v preteklosti niso uživale za javno delo posebne veljave, ki jo zaslužijo že po svojem deležu v kmetijstvu. Danes je naše gospodarstvo in kmetijstvo marsikje povsem

drugačno, zato je tudi nujno, da spremene naše kmečke žene v takih krajih dosežanje navade ter vlogo v svojem delu. Več besede morajo imeti v širšem sodelovanju v gospodarstvu in gospodinjstvu. Taka organizacijska oblika, ki bo združevala žene kmetice ter jih povezovala v področju gospodarstva in gospodinjstva je zveza žena zadružnic.

Zveza zadružnic je organizacija, ki je v našem okraju sicer novejšega datuma, vendar ima že dosedaj pri svojem delu kar lepe uspehe. V lanskem letu je organizirala in izvedla centralni tečaj za konserviranje sadja in zelenjave, katerega se je udeležilo 17 žena, ki so potem to delo nadaljevale v domačih krajih. Pozneje je bil še drugi tečaj za konserviranje mesnin s istim smotrom kot prvi. Med tem časom je bilo tudi več gospodinjstev predavanj. V lanskem letu je bilo preko te organizacije organiziranih nekaj vzornih vrstov, in sicer v krajih Makole, Zetale in Središče, kar se bo letos nadaljevalo. Žene zadružnice so v letošnjem letu izvedle tudi nekaj gospodinjstev tečajev. Trenutno so v krajih Muretinci, Grajena in Desternik taki tečajji.

V letošnjem letu so si postavile žene zadružnice še vse

večje naloge. V gospodarskem področju bodo sčasoma prevzele v svoji delokrog tudi drobne gospodarske panoge, kot so to prašičereja, perutninarstvo in vrtnarstvo, seveda bodo v mali meri tudi skrbele za široko prosvetljevanje žena na vaseh s poudarkom na gospodinjstvu. V okviru te organizacije in s takimi delom se bodo tudi naše kmečke žene in dekleta uveljavile v zadružni organizaciji, prav tako pa tudi kot zavodne državljanke z vsemi pravicami tudi v ostalih področjih. Ta oblika dela je prva pot, ki vodi kmečke žene-zadružnice med tiste družbene delavce, ki sodelujejo in odločajo v javnem življenju na vaseh. Levji delež odpade pri sedanjem delu žena-zadružnic na Okrajno zadružno zvezo, ki je z velikim razumevanjem vso to delo podpirala moralno in materialno. VZ

Mladina ptujske občine pred proslavo desete obletnice mladinskih brigad

V torek, 20. marca, se je sestel štab za proslavo desete obletnice mladinskih delovnih brigad, ki je formiran za področje ptujske občine.

Štab je razpravljal o izvedbi proslav, ki bodo v času od 1. do zaključno 9. aprila

Na področju ptujske občine bodo v osnovnih mladinskih organizacijah svečane proslave, ki jih bodo obiskali člani štaba, in mladini pripovedovali o velikih dnevi, ko je mlada generacija gradila proge in bila teži boj za izgradnjo velikih gigantov petletke. Mladina se v organizacijah na proslave že pripravila, med najboljšimi pa je mladina na Turnišču. V začetku aprila bo ptujska mladina na čelu brigadirjev obiskala gradilišče Pesnice in Dornavo, kjer so bile leta 1946/47 mladinske brigade na regulaciji Pesnice.

V času proslav bodo razna športna tekmovalca šahovski dvoboji, strelske tekme za naziv tekmovalca X. obletnice, cross X. obletnice in še vrsta drugih prireditve. Devetega aprila pa bo svečana akademija v Ptuj.

V počastitev X. obletnice bo Ptujski tednik objavil slike iz delovnih akcij, razne spomine brigadirjev in pa celoten pregled sodelovanja mladine na akcijah.

Ob zaključku seje štaba so člani živahno obujali spomine na dni, ki so jih preživeli v bratski republik Bosni na gradiliščih. Člani štaba so sklenili, da bodo ob X. obletnici formirali »Klub brigadirjev«, ki bo v svoje članstvo zbral čim širši krog brigadirjev. Klub bo zbral celoten material o sodelovanju mladine v brigadah, razne dokumente, zastave, odlikovanja ter vsako leto ob dnevu brigad pripravil proslavo, razstave in seznanjal javnost o delu mladine, na drugi strani pa bo posvetil veliko skrb taborniški organizaciji in drugim važnim vprašanjem. T. S.

Tekmovalci ob objavi rezultatov

Zanimiv model A2 iz Celja

Deset let kulturnega in prosvetnega izobraževanja naših ljudi

(Nadaljevanje s 1. strani)
Ijto izkoreniniti. Vse delo društva je večidel omejeno na osebna prizadevanja posameznikov, ki se ukvarjajo po lastnih nagibih s kulturnimi udejstevovanjem v naših vaseh. Zato ni čudno, da se pri prosvetnih društvih opaža

bodočnost teh godb v vprašanju. Orkester imamo samo v Ptujju, raze tega pa dela še 10 tamburaških zborov z 237 člani.

V PTUJU IZDELUJEMO LUTKE, VENDAR...

... lutkovni odri so pri naših šolah zelo slabo razširjeni. Trenutno so v okraju samo 4 in z lutkarstvom se ukvarja 27 poštvovalnih ljudi, ki skrbijo za razvedrilo naših najmlajših. Zadnji čas so začeli lutke izdelovati v šoli vajencev za lesno stroko v Ptujju. Vsek lutkovni oder lahko nabavi po izredno ugodnih cenah potrebne lutke. Tako ni nobene ovire, da bi se lutkarstvo v okraju ne razširilo. Kolikšno zanimanje kažejo najmlajši za lutkovno gledališče je videti pri lutkovnih predstavah »Svobode« v Ptujju, ki so zmeraj polnoštevilno obiskane.

PRIPREDITVE V LANSKEM LETU: 276 RAZNIH PREDSTAV

katero je obiskalo 59.000 ljudi. Največ je bilo dramskih prireditvev (150 s 30.200 gledalci), nato koncertev (11 s 3500 poslušalci), 7 razstav s 4000 gledalci, 2 lutkovni predstavi z 2.600 gledalci in 99 proslav s 26.406 obiskovalci. Povprečen obisk na

NACE VOLJČ, ZA SOCIALISTIČNO VZGOJO NAŠEGA ČLOVEKA

Razprave o kulturnem in prosvetnem delu v našem okraju se je udeležil tudi predsednik Okrajnega odbora Socialistične zveze tov. Nace Voljč. Izrekel je priznanje prosvetnim delavcem, ki so z mnogo poštvovalnja delali na prosvetnem področju ter naglasil, da tega dela ni mogoče ločiti od dela Socialistične zveze. Ljudsko prosvetno delo zahteva mnogo več razumevanja in pomoči političnih organizacij, da bo lahko kos odgovorni nalogi: vzgoji popolnejšega, kulturnega in napredno mislečega človeka. Prosvetna društva se morajo osterje boriti proti vsem pojavom mameščanstva in nazadnjaštva, ki so kaj pogosti v današnjem času. Le s stalnim izobraževalnim delom med ljudmi, s širjenjem napredne misli in strokovne izobrazbe in v povezavi s Socialistično zvezo, bodo prosvetna društva v bodoče to nalogo lahko opravila.

D. P.

Razne skrbi Podlehničanov

Letošnje zime bo po vsem so-deč konec. V Halozah so jo ljudje različno preživljali. Kjer so imeli dovolj drv, jih ni ogrožala, drugače pa je bilo pri družinah, kjer so morali varčevati z gorivom. Do prihoda zime bo ostalo dovolj časa, da bo vsaj do nje na občini in tudi drugje rešeno vprašanje suhljadi po gozdovih pod državno upravo, brez katere si marsikdo v Halozah težko pomaga do zimske-

ga kuriva. Nedvomno bodo na občini Videm razumeli in upoštevali ta predlog haloških družin, ki nimajo svojih gozdov in bodo uredili na pristojnem mestu, da bo tudi to vprašanje ugodno rešeno.

Akcija za razširitev električnega omrežja v tem delu Halo-z, proti Stanočini in Gornjemu Zaklu ter proti Kozmincem je zastala. Redko naseljen kraj je težje elektrificirati kot vasi.

Interesno morajo v teh krajih tudi več prispevati v materialu, delu in denarju. Zlasti glede slednjega so nastopile resne težave in upamo, da bo Okrajni svet za gospodarstvo, če mu bo le mogoče, priskočil na pomoč s primerno dotacijo, brez katere bo težko priti dalje.

Tukaj ljudje veliko diskutirajo o novih taksah za vprežno živino, voze in drugo in razmišljajo, kako bodo mogli ustvariti tudi ta sredstva, ki jih bo treba odvesti občini. Prav bi bilo, da bi o tem razmišljali tudi odborniki Kmetijske zadruge Podlehnik, ki se bodo morali pobrigati za primeren kredit in posrbiti za možnost raznih uslug, ki so jih doslej delali zasebniki. Tudi tukaj je veliko ljudi, ki nimajo lastne vprežne živine, ki si sami ne morejo orati, zato bi jih težko zadelo, če bi breme novih taks sedaj nosili oni s povišanjem cene raznim uslugam zasebnikov.

Tudi vprašanje plemenskih bikov postaja vedno resnejše in tudi iz te težave bo morala te kraje prej ali slej rešiti Kmetijska zadruga, ker je težko verjetno, da bo kateri od tukajšnjih posestnikov lahko kupil in vzdrževal prvovrstnega plemenjaka.

Po vsem se vidi da odpadajo vedno večje skrbi na Kmetijsko zadrugo in da bo ta morala te probleme resno reševati in najti vse možnosti, pa tudi z lastnimi sredstvi in s krediti širiti svojo dejavnost na področja, kjer se kažejo največje potrebe. -Ko-

KZ „Jeruzalem“ Ivanjkovci

LEP USPEH (Z ROGOZNIČA)

19. t. m. so zadržniki združenih zadrug Rogoznica, Podvinci in Pacinje pregledali delo svoje zadržne organizacije v preteklem letu. Občnega zbora se je udeležilo od 379 članov 310 zadržnikov, poleg tega pa so prisostvovali zboru predsednik občine tov. Vogrine Janič, zastopnik OZZ Ptuj tov. Vobič Ivan in zastopnica žena-zadržnica tov. Planjšek Magda.

Poročila upravnega in nadzornega odbora so bila jedrnata, posebno poročilo tov. knjigovodkinje, ki je prikazala finančno poslovanje zadruge. Ta je opravila v lanskem letu za 42.428.430 dinarjev blagovnega prometa ter pri tem izkazala 1.266.915 dinarjev dobička. Do biček so izkazale vse zadržne dejavnosti. Tudi poslovalnice Podvinci in Pacinje sta pokazali lepe uspehe, čeprav sta ravno ti zadrugi v prejšnjih letih kopile same zgube in primanjlija.

Dobiček bo morala zadruga sicer žrtvovati za stare grehe omejenih dveh zadrug, vendar je precej ostalo za nagrade uslužbencev in za obveznosti dr. zabencev in za obveznosti do zadržnih skladov.

Pri tajnih volitvah so prišli v odbor res najboljši zadržniki, večji del dosedanjih zadržnih delavci.

Pri razpravi so zadržniki živahno razpravljali, med njimi tudi zastopnik OZZ tov. Vobič. Po občnem zboru so se zadržniki primerno povseli svojega uspeha.

Pred tremi meseci ustanovljeni Kmetijski zadrugi lahko že priznamo dobre začetne rezultate vsestranskega dela. Steje okrog 100 članov, vpisovanje se vrši brez posebne propagande, saj interesi vsakega posameznega kmetovalca in celega gospodarskega okoliša vodijo v KZ, ki je v štirinajstih dnevih nakupila 20 vagonov kostonjev in hrastovih panjev, kupuje in trdega lesa. Krije okoliške potrebe apna in cementa, ostalega gradbenega materiala pa zaradi trenutnega pomanjkanja skladišče še nima v zalogi. Obe trgovski poslovalnici sta dobro založeni s potrebnimi artikli dnevne potrebe. Težkoče so še s kruhom, s katerim sta poslovalnici založeni samo dvakrat ali trikrat tedensko, kar je gotovo premalo. Ustanovljeni odseki so na delu: živinorejski pospešuje razvoj že organizirane pingavske živine, pripravila rejce selekcijske svinjereje in posreduje članstvu dobavo

umetno valjenih piščancev po znižanih cenah ter s tem pripravila teren načrtni vzgoji pamske perutnine. Kmetijski odsek skrbi za potrebna zaščitna sredstva in umetna gnojila. Med članstvom je živo zanimanje za pridelovanje sorte-nega semenskega krompirja in deteljnih semen. V sled slabega hektarskega donosa korusu, je mnogo interesentov za seme sorte korusu, ki zgojaj zori. Sadjarsko-vinogradniški odsek forsira zaščitno škropljenje in nogo sadonosnikov in pripravila dobro organiziran odkup sadja. Vsestranski promet v KZ »Jeruzalem« Ivanjkovci je živahen, višina obratnega kredita je zadovoljiva. Razvojne zahteve in potrebe po forsirani kmetijski proizvodnji bodo terjale svoje (strojni odsek, lastno prevozno sredstvo, vsestransko pomoč proizvajalcu), realizacija tega pa je seveda odvisna od aktivnosti članstva, vodstva in nameštencev.

D. S.

Osnovno šolo na Polensaku bo potrebno obnoviti

Osnovna šola na Polensaku, ki je bila ustanovljena l. 1833, je nujno potrebna popravila. Njen zunanji in notranji obraz je zelo kritičen. V nekaterih razredih se stene niso ometane, kjer je bila pred kratkim napeljana elektrika. Zunanje in notranje stene bo treba na novo prepleškati. Na Polensaku, ki ma 396 m nadmorske višine, ki je 13 km oddaljen od Ptujja, ki je ob cesti Ptuj-Savci-Ljutomer, ki ima lepo razgledišče, tudi prihajajo turisti od blizu in daleč, zato bi morala biti šola, ki predstavlja center kulture in prosvete za vso svojo okolico, okras kraja in okolice, ne pa

svarilo, da je treba tukaj nekaj storiti, da se bo lice središča Polensaka vsaj malo spremenilo. Tega mnenja je svet za prosveto pri OLO Ptuj, tega mnenja so prebivalci Polensaka in okolice, enako misli učiteljsko. Ograja okrog šole je podrta in razdrpana. Občina Juršinci se zaveda vseh teh skrbi in potrebe ter je obljubila, da se bo zavela za to, da bo dobila šola na Polensaku dostojnejše lice. Sol-ska uprava bo v kratkem sestavila predračun popravila šole in občinski odbor Juršinci bo našel sredstva za to, da se bo obliče te šole še letos spremenilo.

Iz Lovrenca na Dravskem polju

V nedeljo, 18. t. m., me je pot zanesla proti Lovrencu, kamor sem bil namenjen po opravilih. Vabilo pri mostu me je opozorilo na prireditve, ki so jo za prebivalce Lovrenca in okolice pripravili mladi igralci iz Draženc, ki so naštudiral veseloigro (imena si nisem zapomnil). Veseli me, da se tudi kmečka mladina zanima za uprizoritve in da se de kleta in dečki pod vodstvom tega ali omega kulturno-prosvetnega delavca ali funkcionarja lotijo kake igre in jo celo ponavljajo v bližnjih krajih. Odsel sem v dvorano pri Lov-

rencu, kjer je bilo veliko ljudi. Začetek igre sem zamudil. Med igro samo sem zvedel, da so na odru sami mladinci iz Draženc, ki so kar dobro igrali.

Mislim, da je na takratni predstavi tudi drugo motilo to, da je nekdo v sosednem gostinskem lokalu navijal radio, ki je bil precej glasen in je motil igralce kot tudi publiko v sosedni dvorani. Nekaj dečkov, bili so menda vinjeni, je začelo iz vsega grla prepevati, tako da je to igro močno motilo in spravljalo gledalce v slabo voljo. Priprčan sem, da se to pri Lovrencu vedno ne dogaja in da je to bilo le sedaj.

Igralcem iz Draženc moram čestitati, gostom gostinskega lokala zraven dvorane pa svetovati, naj bodo ob prireditvah v dvorani zmernejši v svojem veselju. A. K.

Sole in občine dobijo 215 knjig

Zgodovinski oddelek CK ZKS Ljubljana je poklonil brezplačno šolskim ustanovam in občinam ptujskega okraja: 215 izvodov knjig iz socialističnega gibanja v Sloveniji med leti 1869 do 1920. Slovske ustanove in občine bodo te knjige prejele v aprilu, ko jih bo razdelilo tajništvo za prosveto in kulturo OLO Ptuj.

V PTUJSKEM OKRAJU JE OKROG 1000 UPOKOJENCEV Z MINIMALNIMI POKOJNINAMI

V ptujskem okraju je 905 upokojencev z minimalnimi pokojninami, in sicer jih je največ v občini Ptuj (373), v Ormožu (192), Vidmu (93), Središču (59), Borlu (56), Gorišnici (28), Cirkulanah (26), Desterniku (17) in Juršincih (5).

V CIRKOVCIH IN PRI LOVRENCU SO SE TEMELJITO LOTILI ČIŠČENJA SADNEGA DREVJA

V zimski akciji za zatiranje ameriškega kaparja so posekali sadjarji na področju Cirkovce od 115 sadnih dreves 350 dreves, očistili 400 dreves in poškopljali nad 50 dreves. Na področju Lovrenca pa so posekali sadjarji od 780 sadnih dreves 120 uničenih dreves, očistili nad 300 dreves in poškopljali nad 200 dreves.

Sedaj nadaljujejo povsod s sekanjem, čiščenjem in škropljenjem sadnega drevja, zlasti odkar je nastopilo mlačno vreme.

Pri Tomažu razpravljajo o novih taksah in drugih vprašanjih

Pri Tomažu je bil 18. t. m. sestanek SZDL ob udeležbi nad 200 članov. Sklican je bil na pobudo vsakega odbora SZDL, da bi seznanil članstvo z davčno politiko v letu 1956. O tem je govoril navzočim sekretar občinskega odbora SZDL tov. Ivo Rajh iz Ormoža. Prisotni so se zelo zanimali za predpise v zvezi s taksami za vozove, konje, voje, hibridne trte, pse in drugo. Tov. Rajh je vse po domače razložil in pojasnil, da se bodo tudi tako zbrana sredstva preko KZ stekala nazaj v kmetijstvo. Zelo nevoljni pa so prišli na sesta-

nek Martin Bec iz Sejanec, Martin Hebar iz Male vasi in Janez Rihtar iz Zagorja in so motili sestanek, dokler jih navzoči niso pomirili. Upravnik KZ Tomaž je govoril navzočim o kreditih, ki jih daje Zadržna hranilnica in posojilnica v Ptujju in podružnica Narodne banke članom KZ za nabavo umetnih gnojil, cementa, raznega orodja in drugo. Ljudje so bili s takim pojasnjenjem zadovoljni in jim je bilo prav, da je organizacija SZDL sklicala sestanek, ki je bil že potreben zaradi zadnje nove uredbe.

IZ STOPERC

Na pobudo OZZ Ptuj, KZ Stoperce in ob sodelovanju organizacije ljudske mladine, se je tukaj organiziral krožek mladih kmetovalcev, ki je pri tukajšnji mladini naletel na širši odmev. Prijavilo se je kar 20 mladincev, ki bodo večina vsi bodoči gospodarji. Dvakrat tedensko prihajajo z mamlimi izjemami skoraj vsi na predavanja. Tu se močno zanimajo za metode naprednega gospodarjanja, kakor tudi za dvig kmetijske proizvodnje, ki je predpogoj za izboljšanje življenjske ravni kmečkega prebivalstva. S posebnim navdušenjem poslušajo predavanja kmetijskih strokovnjakov iz OZZ, ki si prizadevajo čim jasneje razložiti najbolj pereča vprašanja našega kmetijstva. Sola jim pa nudi prostor, kjer se sestajajo.

Zadruha je dala klubu tudi na razpolago zemljišče, na katerem bodo delali razne skupne poizkuse različnih kultur. Tudi na svojih domovih bo vsak član kluba delal več poizkusov. Rezultate bo potem primerjal z ostalimi člani. Na tak način si bo množil dragocene izkušnje iz naprednega gospodarjenja. Vsi člani so si tudi naročili vestnik SVV.

Upravni odbor KZ je odobril znatna finančna sredstva, ki jih bo klub uporabljal za nabavo umetnih gnojil, za razne poučne izlete in nakup kmetijsko strokovnih knjig. Vsi se tudi dobro zavedajo, kako jim bo koristil klub. Zavedajo se tega, da jim prinaša znanje, gospodarski razvoj vasi itd., zato se bodo še z večjo vneto lotili dobro začete delo.

Konec februarja t. l. so se v Stopercih sestali člani zadru-

ga, ki so skupno s strokovnjaki OZZ proučevali možnosti za napredek kmetijstva na tem področju. V ta namen so tudi izdelali triletni plan dela zadruge. Tu so zajete najbolj važne panoge kmetijstva, kot je živinoreja in sadjarstvo, ki dajejo zraven gozda glavni vir dohodkov vsakega kmeta. Zraven tega še pride do neke mere v poštev vinogradništvo in poljedelstvo.

Za vse te panoge kmetijstva je izdelan plan dela, ki bi ga naj uresničili v naslednjih 3 letih. Živinoreja zasluži več pozornosti. Skoraj vsa živina je podhranjena, ker ne dobi niti osnovne krme, ki jo rabi za svojo rast, kaj šele, da bi dobila krmo za svojo proizvodnjo. Treba bo tudi selekcionirati živino, saj imamo same križance, brez prave pasme. Zboljšati bo treba tudi travnike, zasejati več detelje in ostalih krmskih rastlin. Predvideva se zgraditev več silosov in gnojničnih jam. Nabavili bodo še plemenske bike in telice.

Za sadjarstvo bodo bolj skrbeli, da bo več škropljenja, čiščenja in gnojenja, kakor tudi obnove starih in zasaditve novih strjenih sadovnjakov. Isto velja tudi za vinogradništvo. V prihodnjih 3 letih bo zadruga nabavila še več kmetijskih strojev, razne brane, osipalnice in okopalnice, rovačev za krompir, sadne škroplilnice, slamorenico, motor, kosilnico in podobno. Na tak način in s strokovno izobrazbo kmeta bo lahko dosegel znatno povečanje proizvodnje in s tem tudi omogočil lepše in znošnejše življenje samemu sebi kakor tudi skupnosti.

T. T.

IZ JURŠINC

18. marca t. l. je bila v Juršincih konferenca občinskega odbora Rdečega križa. Zbralo se je 35 delegatov in 11 vaških odborov RK.

Predsednik tov. Pignar Janez je poročal o delu RK na splošno, o podrobem delu pa je poročala tajnica in blagajničarka obč. odb. RK tov. Osterc Marija.

Zivahna razprava se je dotaknila predvsem načina razdeljevanja paketov na vaških sestankih. Govorila je tudi tajnica okr. odb. RK v Ptujju tovarišica Kranjčeva o nalogah RK v miru in vojni. Dejala je, da je naloga RK v miru zdravstveno prosvetljevanje ljudstva, ker le zdrav in močan rod lahko koristi socialistični domovini. Or-

ganizacija RK skrbi tudi za prostovoljno krvodajalstvo, pospešuje borbo proti alkoholizmu in se bori za male asanacije. Tov. Rakuševa, referent za zaščito mater in otrok pri Svetu za zdravstvo OLO Ptuj pa je razložila, da je zaradi nerazumevanja in kijubovanja umrli-vost otrok v Slovenskih goricah za 13 odst. večja kakor v Halo-zah.

Mnogo govora je bilo tudi o šolskih mlečnih kuhinjah, posebno o kuhinji na Polensaku, kjer se dogajajo nepravilnosti.

Novi odbor s tov. Pignarjem na čelu šteje 15 članov. Za tajnika je bil izvoljen tov. Breinholt Jože, za blagajnika pa tov. Marija Osterc.

P. J.

V KNJIŽNICAH IMAMO 24.792 KNJIG --

vendar je povsod čutili pomanjkanje sodobnih leposlovnih in strokovnih knjig, ki bi kmečke ljudi kulturno in strokovno izobraževale. V okraju dela 45 knjižnic s povprečno 115 do 250 knjigami, kar je v primerjavi s številom prebivalstva prav malo. Razen tega imajo knjižnice 2893 knjig, za katere ni povpraševanja. Večidel so ljudje prebrali že vse knjige v krajevni knjižnici in ne kažejo več zanimanja zanje. Nujno bi bilo narediti zamenjavo med posameznimi knjižnicami tako, da bi bralci prišli do novega čtiva. Okrajni odbor ljudske prosvete je minulo leto v knjižni akciji nabavil knjig v vrednosti čez milijon in pol dinarjev in vsaka knjižnica je dobila povprečno 40 do 60 novih knjig. V bodoče bi morali vprašanju krajevnih knjižnic posvečati več pozornosti nove občine in družbene organizacije ter prirediti nabavljati knjige iz lastnih sredstev. V tem pogledu čaka prosvetna društva odgovorno delo.

ZELO RAZGIBANA DRAMSKA IN GLASBENA DEJAVNOST

je značilna za vsa prosvetna društva v ptujskem okraju, saj ni društva, ki ne bi imelo dramske sekcije. Ljudski odri v našem okraju imajo že svojo tradicijo, zato je igralska dejavnost takoj po osvoboditvi pritegnila tak krog sodelavcev, da skoraj ni odra, ki ne bi bil vsako nedeljo zaseden. Število predstav po vojni je velikanško, vendar s vsebinsko platjo iger ne moremo biti povsem zadovoljni. Nekoliko je tudi krivo pomanjkanje dobrih oderskih del, večkrat pa je občutiti v dramskem udejstevovanju tudi nazadnjaške težnje in okus posameznikov. Tudi stanje odrov in oderskih pripomočkov je večinoma slabo. V okraju imamo 6 zadržnih domov v nedogranjenem stanju, kateri večidel nimajo urejenih odrov in skrajni čas je, da se ti domovi dokončajo in izročijo svojemu name-nu.

Ker je naš človek zelo do-zvzet za lepo pesem, je tudi glasbeno udejstevovanje precejšno. V okraju imamo 8 moških, 13 mešanih, 1 ženski in 6 mladinskih zborov. Vsi zbori združujejo 608 pevcev. Največje težave pri delu zborov je pomanjkanje sposobnih pevovodij. Precej nerazveseljiva je ugotovitev, da mladi učitelji v šoli niso dobili nobene glasbene vzgoje, kar se pri glasbeni dejavnosti v naših društvih močno opaža. Kljub temu pa so obstoječi pevski zbori v preteklosti dosegli lepe uspehe in priznanja na raznih okrajnih, republiških in zveznih glasbenih prireditvah. Slabše od pevskih zborov je razvita instrumentalna muzika. Vseh 6 godb na pihala nima več naročila, kar se bo z leti močno poznalo in je

Potrčevi „Krefli“ na odru ptujskega gledališča

Februarja so minila že štiri leta, odkar so bili »Krefli«, zadnje delo trilogije o Kreflih, prvič uprizorjeni v ljubljanski Drami. V teh štirih letih je to delo zažvelo že na marsikaterem odru in prav je, dvakrat prav, da bodo Krefli spregovorili tudi na deskah ptujskega gledališča. Prav ptujsko gledališče je najbolj poklicano, da ponese Potrčevo umetnino med ljudi, iz katerih srede je zrasla.

Ivan Potrč, avtor »Kreflov«, je naš krajan in prav gotovo eden izmed najmogočnejših naših sodobnih književnikov. Rodil se je v Stukih pri Ptujju. V Ptujju je obiskoval gimnazij in začel s prvimi literarnimi poskusi.

Z dramatikom se je pričel ukvarjati šele po smrti svoje matere. Kakor pravi sam, je bila materina smrt eden izmed povodov, da je začel misliti na dramsko oblikovanje Kreflov. Njegovo doživetje na zapuščinski razpravi, domači dogodki in temeljit študij podobnih problemov na kmetih so rodili »Kreflovo kmetijo«, prvi del trilogije o Kreflih.

Drugi del trilogije »Lacko in Krefli« je obsodba grunta, ki je držal ljudi doma, da niso šli v borbo. Kmet se vedno tiči v objemu svojega grunta, pa mu borba zastavlja še druga vprašanja v rešitev. Teh vprašanj naroda v borbi se kmet tudi kot gruntnar ne more izogniti, ker je v najbolji prijateljskih vezeh z Lackom. Drama Krefla v drugem delu trilogije je v tem, da veruje v Lacka-revolucionarja, četudi je oportunističen kmet-gruntnar, ki odpove, ko se mu zmanjše grunt pod nogami.

Tretja drama »Krefli«, ki jo boste gledali v ptujskem gledališču, obravnava vprašanje

kmeta gruntnarja v sodobni stvarnosti na vasi. Konflikte v realističnem prikazu naše vasi, ki doživlja revolucijo ob prenekanjih napačnih prijemih ljudi, novih Kantorjev, izrabljajočih oblast, da gredo preko kmeta, medtem ko se pošteni kmeti povlečejo nazaj. Na neki način izraža drama veto v našega kmeta, ki dela, ob problemu, ki ga nanj zastavlja čas po Leninovih besedah: »Silno težka stvar je za kmeta pot v socializacijo, zato ga je treba pričevati, pripraviti in še pripraviti.«

»Ob želji, da bi pokazal sodobne konflikte našega življenja na vasi,« pravi Potrč sam, »se mi je porajala moja oblika kmečke drame. Temelje mojih dram je iskati v resničnosti dogajanja in v dramskem preoblikovanju resničnih oseb. Dasi sem poznal Cankarjeve in Krležine dramske like, preden sem začel pisati svoje drame, so mi bili liki mojih dram moj osebni problem, problem opazovalca, oblikovalca in dramatika.«

Spoštno mnenje kritike je, da so »Krefli« umetniško najbolj dozorelo delo in da se visokogo divza nad njegovim prejšnjim dramatskim ustvarjanjem.

S »Krefli« nam je Ivan Potrč prvi ustvaril moderno slovensko dramo. V njej se ne bori več samo proti gruntu, tudi ne samo za ekonomske pridobitve revolucije, bori se predvsem za človeka.

Cudovito zveni v ustih starega, trmastega Krefla replika: »Brez pravih ljudi ne bo boljših časov, za boljše čase morajo biti tudi ljudje.«

Kdor pozna kmeta in njegovo psiho, mora ob Potrčevih »Kreflih« ugotoviti, da je izvrsten psiholog in da zna zajemati čisto studenčico iz globokega vodnjaka strasti, teh na prvi pogled tako trdih in nedostopnih ljudi. Avtor pa postane ob njih ves krhek, topel, intimen, ves globoko človeški.

Človek bi si želel, da bi Krefli in vsi ostali liki naše drame spregovorili na odru v naravni ptujske okolice. Delo bi s tem brez dvoma še bolj pristno zažvelo. Žal pa smo morali to mikavno misel, zaradi objektivnih težav, opustiti.

Kljub temu pa je Potrčeva beseda izredno klena in sočna, dialog živ in svojski, karakterji plastično izoblikovani in atmosfera tipično potrčevska.

J. G.

V Markovcih so uprizorili igro „Via mala“

Prosvetno društvo v Markovcih je sprejelo na občnem zboru več sklepov, ki jih sedaj uresničuje. Tako je knjižničarka tov. Franciška Rebov po sklepu občnega zbora združila novovsko (280 knjig) in markovsko (48 knjig) knjižnico in jo uredila. Zahvaliti se moramo Okrajnemu odboru Ljudske prosvete za doletelje 101 knjige za knjižnici v Novi vasi in Markovcih. Knjižnica poseduje danes 429 izvodov knjig. Pri určenju knjižnice so pridno pomagale učenske Kmetijske gospodarske šole. Knjižnica posluje vsako nedeljo dopoldne v prostoru Prosvetne dvorane in nekateri vačani prav pridno segajo po knjigah.

V nedeljo 18. marca 1956 nas je igralska skupina Prosvetnega društva prav prijetno iznenadila z dramo »Via mala«, prirejeno po istoimenskem romanu J. Knittla. Igralci so se živeli v pretresljivo in napeto vsebino igre in odigrali svoje vloge izredno dobro. Zlasti so bili prepričljivi tovariši: Jaka Plohl kot Niklaus, Dana Feguš kot Silveli, Jelka Soba kot Hana, Barbara Miško kot Lavričeva mati, Ljudmila Kafol kot gospa Richenau, mati mladega preiskovalnega sodnika, ki ga je igral Roman Premzel. Dasi se je ta prvič kretal po odrskih deskah in je bila vloga za igralca-začetnika zelo zahtevna, jo je podal prav nepriključno in prepričljivo. Prav je, da so pritegnili tudi k sodelovanju nekaj igralcev iz vrst mladine: Slavico Rožmarin, Konrada Horvata in Stanka Solina, ki so, čeprav z majhnimi vlogami, pripomogli k celotnemu uspehu. Zeleti bi bilo, naj se v bodoče v večji meri vežbajo in izkažejo mladi igralski ta-

lenti iz vrst domačinov, da bo tako tudi na tem polju viden trajen uspeh kulturnega dela z mladino.

Udeležba s strani občinstva nas pa čudje bolj prepričuje, da so v Markovcih ženske mnogo bolj zainteresirane za dvig kulture in izobrazbe kot so to moški (navzočih je bilo ena četrtnina moških, dočim je bilo tričetrtina žensk).

Tišina v dvorani, zbranstvo in zainteresiranost gledalcev je dokazala, da so razumeli vsebino in se v poglabili v pretresljivo duševno borbo glavnih junakov drame. Le nekaj mladih fantov je s svojim neumestnim smehom ob najbolj tragičnem delu drame dokazalo, da umsko in čustveno težki vsebi ni niso došli in prav tako, da še niso dosegli kulturne stopnje povprečnega podeželskega človeka.

Takih priveditev pa si ljudstvo želi več. Dobro bi bilo, da jo ponove. Škoda bi bilo vloženega truda za samo enkratno uprizoritev.

Življenje organizacij v Lešju

Odkar je občina Lešje združila bivše manjše občine je postalo življenje tu vse drugačno. Pravkar je minula doba občnih zborov, ki pa še niso povsem zaključeni. Tako so se zbirali zadnje tedne delegati iz vseh petih bivših občin in polagali obračune svojega dela. Občne zbornice so imeli občinski odbor SZDL, obč. odbor ZK, RKS, »Svoboda«, Planinsko društvo, »Partizani« in gasilci. Na vseh zborih je bilo zelo živahno, saj so razgovori zajemali vse pestro družabno življenje vseh organizacij.

Svet Svobode in prosvetnih društev v ptujskem okraju je priredil v dneh 3., 4. in 5. marca t. l. s sodelovanjem Studijske knjižnice v Ptujju knjižničarski tečaj za ljudske knjižničarje. Tečaj je bil udeležilo 20 knjižničarjev, od teh je bilo 11 udeležencev raznih poklicev, 7 učiteljev in 2 dijaka. Namen tečaja je bil, da seznanijo ljudske knjižničarje z nalogami in delom ljudskih knjižnic. Pri tečaju so sodelovali s predavateljicami Mara Slajpah, bibliotekarka NUK, Kovač Andrej, bibliotekar Studijske knjižnice v Ptujju, prof. Arhar Ivo, upravnik Mestne knjižnice in Vavpotič Nežka. Tečaj je odprl v soboto, 3. marca, ob 9 uri, v Mestni knjižnici predsednik SPK OLO Ptuj tovariš Ivo Kranjčič. Tov. Slajpahova je obravnavala v uvodni temi »Ljudske knjižnice pri nas in v svetu« nastanek in razvoj ljudskih knjižnic v svetu in pri nas. Predavateljica je prikazala knjižničarstvo predvsem v ekonomsko razvitih državah ter obravnavala konkretne naloge pri nas, ki naj bi začetno delo izboljšale, da bi knjižnice pri nas postale osrednje izobraževalne ustanove. Občine in krajevni faktorji bi morali najti za ljudske knjižnice primerne prostore in jih tudi lepo opremiti. Pri vseh knjižnicah bi se morali formirati knjižnični sveti kot organi družbenega upravljanja. Sveti bi morali skrbeti za vsestranski napredek knjižnic. Knjižničarjem je bilo priporočeno, da predložijo občinam predračune izdatkov za leto 1956. Občine seveda s svojimi sredstvi ne bodo mogle kriti vseh potreb knjižnic in bo zato potrebno zbirati sredstva pri občanih. Ljudska prosveta je prispevala pri lanskim knjižniški akciji 411 tisoč dinarjev. Ljudske knjižnice so dobile brezplačno nad 1800 knjig. Svet za prosveto in kulturo OLO predvideva letos poseben fond, iz katerega bo črpal sredstva za pomoč novo ustanovljenim knjižnicam. Mnogo je še vasi brez knjižnic. Naša skrb naj bi torej bila, da utrdimo in izboljšamo delo v obstoječih knjižnicah in ustanovimo nove, kjer so dani pogoji. Vse ljudske knjižnice moramo povezati z okrajnim knjižničnim centrom v Ptujju.

V nedeljo je tov. Ivo Arhar obravnaval dve temi, in sicer »O knjigah in o slovenski književnosti nekdanj in danes« ter »O predvojni in današnji za-

Tudi tečaj RK za žensko mladino je končal svoje delo. Prav slovesno so pa letos naše žene proslavile svoj praznik 8. marec. V dvorani tovarne volnenih izdelkov se je zbralo nad 150 žena, med njimi mnogo delavk, kmetic in uradnic. Tudi niso udeležilce so se povezale z delovnimi ženami in so jim pripravile kratko akademijo s šolsko mladino. Po sredoju je zaigral majšperski »jazz«, ki je razgibal veselo družbo, ki je bila tudi pogosto. Vesele in razigrane so se naše mamice vrtnile na svoje domove.

Upravni organi so LPD, SZDL, LMS, KZ šole, gospodarska društva. Nekateri knjižnice, ki so v sklopu prosvetnih društev, tožijo, da so glede proračuna postavljene, ker posvečajo družstva večjo pažnjo dramatikam in petju in jih tudi denarno bolj podpirajo. Čas izposojevanja knjig je v posameznih knjižnicah različen. Prav malo knjižnic posluje dnevno, večina jih je odprta samo v nedeljo, nekatere posluje dvakrat, nekatere pa samo v zimskem času. Iz razprave bi se dalo zaključiti sledeče: želja po čitanju je povsod velika. Vsaka knjižnica ima svoj določen večji ali manjši krog stalnih izposojevalcev, vendar število bralcev ni v pravem razmerju do števila prebivalcev knjižničnega območja. Ljudska knjižnica bo morala prevzeti vlogo izobraževalnega dela med delavci in kmečkim prebivalstvom. Ljudske knjižnice bi morale zato postati samostojne ustanove. Občine in krajevni faktorji bi morali najti za ljudske knjižnice primerne prostore in jih tudi lepo opremiti. Pri vseh knjižnicah bi se morali formirati knjižnični sveti kot organi družbenega upravljanja. Sveti bi morali skrbeti za vsestranski napredek knjižnic. Knjižničarjem je bilo priporočeno, da predložijo občinam predračune izdatkov za leto 1956. Občine seveda s svojimi sredstvi ne bodo mogle kriti vseh potreb knjižnic in bo zato potrebno zbirati sredstva pri občanih. Ljudska prosveta je prispevala pri lanskim knjižniški akciji 411 tisoč dinarjev. Ljudske knjižnice so dobile brezplačno nad 1800 knjig. Svet za prosveto in kulturo OLO predvideva letos poseben fond, iz katerega bo črpal sredstva za pomoč novo ustanovljenim knjižnicam. Mnogo je še vasi brez knjižnic. Naša skrb naj bi torej bila, da utrdimo in izboljšamo delo v obstoječih knjižnicah in ustanovimo nove, kjer so dani pogoji. Vse ljudske knjižnice moramo povezati z okrajnim knjižničnim centrom v Ptujju.

V nedeljo je tov. Ivo Arhar obravnaval dve temi, in sicer »O knjigah in o slovenski književnosti nekdanj in danes« ter »O predvojni in današnji za-

Tudi kmečka dekleta v Majšperku so si zaželela gospodinjskega znanja. Prišle so v šolo in prosile učiteljstvo, da bi organiziralo gospodinjski tečaj za kmečka dekleta. Nastali so razni problemi, ki jih je bilo treba rešiti prej, preden se je tečaj začel. Preskrbeti je bilo treba prostore, posodo, kurivo in drugo. Tudi te nevednostne smo kaj hitro premagali, začel se je tečaj, ki ga je prav prično obiskovalo 16 kmečkih deklet. Dasi so imele nekatere 6 km daleč, niso izgubile poguma, ustrašile se niso hudega mraza niti visokega snega, dnevno so prihajale ter si pridobivale znanje. Tečaj je vodila z vso požrtvovalnostjo zaslužna tov. Predanova, ki je vzgajala na tem polju že mnogo deklet, ki so danes dobre gospodinje. Tudi ostalo učiteljstvo je priskočilo na pomoč, domači zdravnik dr. M.

ložiški dejavnosti. Tov. Andrej Kovač je obravnaval naloge knjižničarja in njegovo delo v knjižnici. V ponedeljek so imeli tečajniki praktične vaje. Podrobneje so se seznanili z ureditvijo in poslovanjem knjižnice. Na tem prvem, lahko bi rekli strokovnem knjižničarskem tečaju so torej udeleženci dobili jasnejši vpogled v naloge ljudskih knjižnic in širše so se seznanili s strokovnim delom. Tečaj je v vsakem pogledu uspel.

Republiško posvetovanje, ki sta ga 17. marca priredila v Ljubljani Društvo bibliotekarjev in Zveza društev prijateljev mladine LRS, je obravnavalo ustanavljanje pionirskih oziroma mladinskih knjižnic v vseh večjih centrih. Ta potreba se je pokazala zaradi tega, ker je pri vseh ljudskih knjižnicah 80 do 90 odst. izposojevalcev knjig mladina. Na posvetovanju je bilo izraženo mnenje, da bi šolske knjižnice nabavljale v glavnem le obvezno čtivo, ki služi izpolnitvi šolskega pouka, samostojne pionirske knjižnice in pionirski oddelki pri ljudskih knjižnicah pa naj bi skrbeli za poučno in strokovno ter zabavno čtivo. Knjižničarji teh oddelkov naj bi bili pedagoško razgledane osebe, ki bi znale mlade bralce tudi pedagoško voditi. Učiteljstvo čaka tu lepa naloga. Mnogo se v zadnjem času govori o prostem pristopu bralca knjigam. Bralcu se pri takem načinu bolj približa čtivo, ki si ga lahko po mili volji in po lastnem predurku izbira. Vse kaže, da bomo opustili poslovanje s pulta.

Tudi letošnji občni zbor Društva bibliotekarjev Slovenije 18. marca v Ljubljani je obravnavalo široko problematiko ljudskega knjižničarstva. Soglasno je podprl akcijo odbora, da se tudi v Sloveniji ustanovi bibliotekni center. V Srbiji deluje bibliotekni center že tretje leto. Tak center bi povezoval našo široko mrežo ljudskih knjižnic. O koristnosti okrajnih in republiških biblioteknih centrov ni treba posebej govoriti. Marsikaj, kar je bilo zamujenega, bi se hitro popravilo.

Drago Hasl

Gospodinjski tečaj v Majšperku

Tudi kmečka dekleta v Majšperku so si zaželela gospodinjskega znanja. Prišle so v šolo in prosile učiteljstvo, da bi organiziralo gospodinjski tečaj za kmečka dekleta. Nastali so razni problemi, ki jih je bilo treba rešiti prej, preden se je tečaj začel. Preskrbeti je bilo treba prostore, posodo, kurivo in drugo. Tudi te nevednostne smo kaj hitro premagali, začel se je tečaj, ki ga je prav prično obiskovalo 16 kmečkih deklet. Dasi so imele nekatere 6 km daleč, niso izgubile poguma, ustrašile se niso hudega mraza niti visokega snega, dnevno so prihajale ter si pridobivale znanje. Tečaj je vodila z vso požrtvovalnostjo zaslužna tov. Predanova, ki je vzgajala na tem polju že mnogo deklet, ki so danes dobre gospodinje. Tudi ostalo učiteljstvo je priskočilo na pomoč, domači zdravnik dr. M.

Pen pa s svojimi zanimivimi predavanji podal dekletom mnogo koristnih napotkov glede zdravlja ter tako pripomogel k še večjemu uspehu.

Tudi občina s predsednikom tov. Kolenkom na čelu je pokazala, da zna ceniti delo na tem polju ter je podprla tečajnice finančno in materialno. Prav tako je priskočila na pomoč tudi KZ, ki je nabavila nekaj najpotrebnejše posode ter tečaj tudi denarno podprla.

Dekleta, ki so vztrajala do konca, so odnesla mnogo koristnega znanja iz gospodinjstva, življenoznanstva, kuhanja in krojenja, državnostanstva ter ostalih predmetov, ki jim bodo prav gotovo kot bodočim naprednim gospodinjam pri nadaljnji izobrazbi pripomogli, da bodo postale nosilke napredne misli, kulture in higiene na naši vasi.

SODOBNI ROMAN

NA KMETIJIH

IVAN POTRČ (63)

Ko rauce pod kolko boste zlezli v zadruge... Koga boste takrat metali iz hramov? Ha-ha-ha...

Buljil je v gostovanjce, ki so se nabrali okoli njega in ga gledali, ko da čakajo na hudo uro.

Strafela pa, ko da je šele zdaj zagledal — mene. Strašno in na glas se je zarejal, da mi je kri združenela. Potem je dvakrat zakrillil in dvakrat povedal: »Ha-ha, tudi ti s svojim haremom — s svojo babjo kompanijo, si zrel za zdruge!«

Znova se je divje zakrohotal. Nikamor nisem pogledal, tudi slisal nisem nič okoli sebe. Samo tega se še spominjam, da sem ga pahnol od sebe ter da se je naenkrat, ko bi bil klada, zavallil proti peči in pod klop. Imelo me je, da bi ga pohodil — in ne vem, ne vem, kakaj potem tega nisem storil — eh, do kraja bi ga moral pohoditi! — toda pred sabo sem zagledal Tuniko, bila je vsa prestrašena, in lahko da samo zavoljo nje tega nisem storil.

plašeno, kakor so... — ni samo gostovanjci, če nastane tepež — potem pa se spominjam še tega, kako sem se znašel zunaj v grabi pod hramom, kako je poškrilpaval sneg pod mano, pod stopinjami, in kako sem podgrgetaval. Zaslisal sem klicanje: »Južek, Južek! Kam bežiš? Ne bodi no smešen... Pridi no, plesala bi...« — Glas je bil Tunikin, a se nisem ustavil. Potem sta muzikanta vrezala glasno in okroglo, da bi zbrisala, kar se je na gostiji poonegavilo. Maričina svatovščina se je nadaljevala; ni me več potrebovala.

Odšel sem, — sneg je poškrilpaval, vse je bilo zamegleno, po drevju se je naredilo ivje, da se je vejevje povešalo. Potem sem se znenada zavedel, da stojim, da se prestopivavam. Stal sem pod kamenščicami. Ozrl sem se po vejah, drevo sem spoznal po rogovill, in iznenada mi je postalo temno, da bi se zjokal.

Pognal sem se naprej po celcu. Nič več se nisem zmenil, kod hodim, samo proč, proč od gostovanjcev, od hrama me je gnalo. Vzpel sem se po celcu

prek njiv in prek klanca, prišel sem do hoste — taka tihoča je bila okoli mene, ko da je drevje okamenelo — in se pognal po gazi. Tako sem potem hodil, poslušal lastno hojo, cvileče poškrilpavanje, pokanje dreva... in znova hojo... dokler potem tudi harmonike nisem več slisal. V tej in takšni tihoči sem znova zagledal kamenščine, ko da bi ne bilo noči in ne zime in ko bi ne bil sredi hoste. Bilo je sončno večerko, češnje so bile bele in napete, pri hramu neke so zabijali tesarji. Tunikine prsi, trde in drobne ko kamenščine, so zdrsile po meni, da mi je bilo še zdaj ob spominu nanje temno. Znova sem postaval po naših njivah ali pod orohom, med jelšami pri jarku, gledal tja prek na Toplekovo in mislil na Tuniko, na nevesto ter na domačijo, kjer bi lahko s Tuniko živel. Sedel sem in ves začutil, kako mi je postalo toplo pri duši, taka sladka tesnoba me je vsega objela... — ko sem se znenada zavedel, da sedim na zasmehnem delbu ob zvočeni gazi in da drgetam od mraza. Nikjer ni bilo več kamenščic, ko da bi jih hladna sapa odnesla ter jih zamrznila. Okoli in okoli mene je bila hosta, vsa v srežju, in tak mraz je bil, da je pokalo, da je pod nogami poškrilpavalo. Strafela, Toplečka, Hana in mati, vsak s svojo pametjo zavoljo domačije, vse se mi je zamešalo pred očmi, v meni pa

je bilo tesneje in tesneje, da sem mislil, da mi bo prsi stisnilo. Zazdelo se mi je, ko da bi mi kri ledenela po nogah in naprej po telesu, da... da sem začel poskakovati po gazi, dokler se nisem zavedel da tečem; samo eno bi rad, da ne bi zmrznil, da bi pritekkel iz hoste...

Sredi takšnega divjega teka in grozne želje, da bi kam prišel, samo do kakšne žive duše... in ko mi je bilo, ko da bi bežal pred grozo v sanjah, sem znenada, ko sem potegnil glavo izza privihanega ovrtnika, zagledal svetlobo, majhno štirioglasto okno. Obstal sem in se zagledal v tisto svetlobo, dokler se nisem zavedel, da stojim pred Zatljerjevo kočjo. Dolgo dolgo mi ni šlo v glavo, kako sem zablodil do nje — koča je stala na drugi strani hoste, v Lisičnjaku. In ko sem tako stal, ko nisem vedel, ali bi se obrnil ali bi poklical ljudi, so se odprle dveri, v njih pa sem zagledal luči Zatljarico. Odpirala je boječe in se zagledovala v temo, vsa zgrbljena, ko da bi se balala, da bo zdaj zdaj katera priletela čez njen hrbet.

»Tina?« je potihlo in boječe povpraševala. »Tina? Jezus, kod hodiš? V takih strahih sem...«

»Zatljarca, jaz sem.«

Zenska se je zdrcnila in prenehala z jadikovanjem. Še bolj je stegnila vrat ter povpraševala: »Kdo pa je?«

»Jaz — Hedlov! Južek...«

»Jezus, resnica!« je vzkliknila. »Jezus, kaj nisi na gostiji? Jezus, pa ne da bi se našemu kaj zgodilo? Jezus, nikar, ničesar hudega ne pravi...!«

»Zatljarju?« sem povprašal in rekel: »Nič ga nisem videl.«

Priškrilpal sem bliže, v luč, ki je padala iz kočje, ko znenada ženska vzklikne:

»Jezus, kakšen pa si? V samem sukničju? Saj boš zmrznil! stopi no v kočjo, za božjo voljo...!«

Tako sem potem — eh, tudi to v svojo nesrečo! — stopil v kočjo in ze zatem še dolgo tresel v nji pri na pol topli peči, preden sem se do kraja ogrel. Pri mizi, pod lampo je sedela mutica, Zatljarčina deklinca, in šivala. Vedel sem, da je mutasta, zato ji tudi nisem želel dobrega večera. Zatljarca je sedla nazaj za stroj — bila je šivilja — ter ga z roko, zatem z nogami pognala. Grej sem se ter se oziral po kočji, po obeh ženskah in po šivanju; po vsem temnem prostoru ga je bilo na kupe, naposed pa sem obstal z očmi na mutasti deklinci. Še vedno sem bil mrzel in zadihan; toda čim dalje so mi bile oči na dekletozem šivanju, na prstih, ki so v tikali iglo in potegovali nit, tem manj sem mislil na svojo nesrečo — deklinca nesreča — bila je že celo dekle — je ko bolj in bolj lezla vame, ko da bi mi šlo znenada za lastnega

otroka. Kar tesno mi je bilo, če sem jo tako gledal in se spominil pri tem na Zatljarca, na tega nesrečnega pijanca, ki je dal otroku v zibelki žganja, da se ne bi drlo — otrok pa je ostal za navek mutast, deklinca ni nikoli spregovorila.

»Koliko let pa ima?«

»Let?« Zenska je zašila rob in povedala: »Aprila bo v trinajstem.«

»Kakšna škoda, kako lepa deklinca!« sem zavzdihnil.

»Jezus, da je resnica!« je pokimala Zatljarca.

Nekaj časa vsa oba molčala. »Koliko pa je bila stara.« sem povprašal, »ko se je to zgodilo?«

Sivilja se je ozrla.

»Ko ji je dal žganje.«

»Jezus — ja,« je zastokala, ko da se je šele sedaj spomnila. »shoditi je hotela, a je potem, po tistem, v vsem zaostala...« Zenska s povedanim ni bila zadovoljna. »E, ali zdaj je kar dobro, čisto se je popravila, tudi zrasla je že zadosti za svoja leta.« — Zenska je znova obmoilknila — »samo mutasta je ostala.«

(Konec prihodnjic)

IZ LOVRENCA

Občni zbor Prostovoljnega gasilskega društva je bil bolj slabo obiskan, zato so se bivši člani upravnega in nadzornega odbora branili ponovno prevzeti ta mesta. Izgovarjali so se, da naj mladina prevzame te dolžnosti.

Mladinci pa se niso ustrašili prevzeti društva v svoje roke. Prve dni se res niso preveč znašli, vendar je po začetnih težavah delo v duštvu steklo.

Na občnem zboru so prevzeli velike naloge glede strokovne usposobitve članstva, priprav glede velike gasilske proslave v Mariboru, pa tudi glede proslave 75-letnice društva. Poleg tega se bavi društvo s težavami glede svoje opreme in društvenega avtomobila.

Tečaja za izprašane gasilce se je udeležilo večje število društva. Vsi so opravili izpite z dobrim uspehom. Tudi odbor za proslavo 75-letnice je bil pripravljen za delo.

Se nekaj o gasilskem avtomobilu. Stari odbor je pustil avto v nezavidnem stanju, z zlomljen-

no osjo, pokvarjenim motorjem in praznimi pnevmatikami. Člani so se spravili k delu in v kratkem času bo avto zopet v uporabnem stanju.

Gasilskemu delu posvečata predsednik in poveljnik društva mnogo truda, tudi ostali člani so pošteno razen nekaj izjem, kakor jih je najti tudi drugje.

—čka.

IZ MAKOL

Letošnji mednarodni praznik žena, 8. marec, smo proslavili s svečano akademijo. Nabit polna prosvetna dvorana je zadovoljna sledila izvajanjem cibanov, pionirjev in mladink. Pod večim vodstvom tov. Mohorka sta nastopila gimnazijski mladinski pevski zbor in pevski zbor mladink. Po akademiji je priredila SZDL v krajevni hiši sprejem 20 borbenim ženam in jih pogostila.

Sprejemu so se pridružile mladinke, ki so uspešno zaključile II. zdravstveno-vzgojni te-

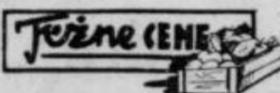
čaj Rdečega križa in gospodinjско-kuharski tečaj, ki ga je uspešno vodila učiteljica, tov. Marija Lončarič. Tako so naše mladinke v družbi naprednih žena prebile nekaj prijetnih uric.

Prav lepo napreduje tudi plesna šola naše mladine v gradu Statenberg, v kateri pridobivajo naši mladinci in mladinke poleg razvedrila pod strokovnim vodstvom učitelja tov. Mohorka tudi splošno družbeno znanje.

V nedeljo, 18. t. m., je priredila v prosvetni dvorani v Makolah svoj koncert godba na pihala iz Poljčan, ki je lepo uspel, le da je bila udeležba bolj skromna. Taki kulturni dogodki tudi v Makolah zaslužijo več pozornosti, kakor so je prebivalci ob tej priložnosti pokazali.

DVE NESRECI V STARSARH "RNIL SE JE IZ ZDRAVLILISKA IN SE DOMA PONESREČIL

Jožef Sessender iz Starš se je 14. marca t. m. vrnil z zdravilnice pljuč v zdravilišču na Pohorju in se oglašil v zadrudni gostilni v Staršah, kjer se je le kratak čas zadržal. Na stopnicah pred gostilno se mu je ssoodraslo, da je padel in si pri tem zlomil tilnik. Vsaka pomoč je bila zaman.

v sredo, 21. marca 1956

(za liter. kilogram ali kos)
Čebula 60, česen 120, luščeni fižol 50, hren 100, krompir 15, peteršilj 60, rdeča pesa 35, redkev 25, zelje 30, korenček 50, ohrovt 30, koruza 35, pšenica 35, oves 35, koruzna moka 35, ajdova moka 60, koruzni zdrob 130, prosena kaša 80, surovo maslo 400, zaseka 300, mleko 28, smetana 130, sir 40 do 80, kokoši 400, piščanci 400, jabolka 30, orehi 140, jajca 14, kisla repa 30, kislo zelje 50, radič 200, motovilec 200, ječmenova kaša 180.

REGISTRACIJA MOTORNIH VOZIL

Tajništvo za notranje zadeve OLO Ptuj obvešča vse lastnike motornih vozil, da bo redna letna registracija motornih vozil od 2. do 7. aprila 1956 pred garažami SAP v Ptuj v Rajšpovi ulici. Pregled bo od 2. do 5. aprila v Ptuj, 6. aprila v Kidričevem, 7. aprila pa v Ormožu. Motorna vozila, ki bodo pripeljana k tehničnemu pregledu, morajo biti čista, primerno namazana ter opremljena z vsemi varnostnimi napravami. Lastniki naj pred registracijo plačajo predpisano takso ter pri pregledu predložijo potrdilo.

Motorna vozila, katerih lastniki ne bodo pripeljali na tehnični pregled, se v javnem prometu ne bodo smela uporabljati. Evidenčne tablice teh vozil je treba oddati do 3. aprila t. l. pri Tajništvu za notranje zadeve OLO Ptuj.

OBJAVA

Obveščamo vse davčne obveznike v območju občine Ptuj, da lahko vsak dan dobijo pri tukajšnjem uradu prijave za predpis takse — vprežnih vozil, delovne živine, pse, proizvajalnih orodstev in hibridno trto.

Rok za vložitev prijav je 31. marec 1956. Prijave se bodo tudi lahko dobile pri krajevnih uradih Hajdina, Starše, Grajena, Rogoznica in Markovci.

Uprava za dohodka
Obč. ljudskega odbora Ptuj

OBJAVA

NAJDENIH PREDMETOV

V shrambi Občinskega ljudskega odbora v Ptuj se nahajajo sledeči najdeni predmeti:

1 moško kolo, modre barve, brez znamke, številka okvirja 1337937; 1 moško kolo, neznane znamke, št. 98472; 1 moško kolo, nepopolno, št. G 38374; 1 žensko kolo »Stadion«, št. 583371; 1 moško kolo brez znamke, št. 80334; 1 moško kolo znamke »Junion«, črne barve, št. 87470; 1 okvir moškega kolesa št. 2023696; 1 okvir moškega kolesa neznane znamke in številke; 1 moški dežni plašč, gumiran, sive barve; 3 denarnice, ena z manjšim zneskom gotovine in dvema slikama, ostali dve brez vsebine; 1 bankovec za večji znesek; 2 stari delavski aktovki; 1 nahrbtnik z manjšo količino fižola in koruznega zdroba.

Lastniki zgoraj navedenih stvari se pozivajo, da se zgledajo pri Občinskem ljudskem odboru v Ptuj v svrhu prevzema svoje lastnine.

Iz pisarne
Oddelka za splošno upravo
Občinski ljud. odb. Ptuj

MESTNO GLEDALIŠČE PTUJ

Sobota, dne 24. marca, ob 19.30: Peppino de Filippo: »NI RES, PA LE VERJAMEM«, komedija v treh dejanjih. Enajstič. Gostovanje v Ljutomeru (Dom kulture). Abotma in izven. — Predprodaja vstopnic pri blagajni kina.

Nedelja, dne 25. marca, ob 14.30: Peppino de Filippo: »NI RES, PA LE VERJAMEM«, komedija v treh dejanjih. Dvanajstič. Gostovanje v Križevcih pri Ljutomeru (Zadrudni dom). Izven.

Četrtek, 29. marca, ob 20. uri: Ivan Potrč: »KREPLJE«, drama v treh dejanjih. — Premiera. Režija in osnutke scene Jože Gale k. g., tehnično vodstvo in izdelava kulisa: Jože Milčovič. Abotma: red premierski in izven.

Nedelja, 1. aprila, ob 15. uri: Ivan Potrč: »KREPLJE«, drama v treh dejanjih. Prva repriza. Izven.

gov starejši sin Franček, Vera Videčnikova v vlogi Frančekove žene Nane, Boris Kočevar kot Kreflov mlajši sin Ludvik, Ančka Bajgotova — dekla pri Kreflovih, Franjo Vičar — bialec Juzek, Lojze Matjašič v vlogi kočarja Goča, Bertá Ukmernjeva kot Tila, kočarica in Gočlova dekle, in Franjo Gunžer kot agrarec in predsednik Vrtnik.

SKLICUJEM SEJO

občinskega ljudskega odbora Ptuj za četrtek, dne 29. marca 1956, ob 15. uri.

Predsednik občinskega ljudskega odbora Ptuj
Janko Vogrinec, l. r.

Požar v ptujskem okraju

POŽAR PRI PIHLERJEVIH V JIRŠOVCIH

Proti večeru 10. marca t. l. je izbruhnil požar na gospodarskem poslopiju Franca Pihlerja v Jiršovci 24, ki je uničil poslopje ter vse kmetijsko orodje ter stroje. Poslopje je bilo zgrajeno 1943. leta in je bilo dolgo nad 35 metrov. Stanovanjska hiša in gospodarsko poslopje je bilo zavarovalo za 1.600.000 din, požar pa je povzročil nad 3.000.000 din škoda. Požar je verjetno izbruhnil vsled tega, ker se je dimnik dotikal podstrešnega tramovja na gospodarskem poslopiju.

POŽARNA NESREČA ZADELA TUDI DRUŽINO BOŽIČKO IZ TRČA

Popoldne, 13. marca, je upepeli požar stanovanjsko hišo Jurija Božičko iz Trčca in povzročil nad 200.000 din škoda. Do požara je moglo priti le po krivdi saj, ki so se vnele in zažgale slamnato streho na hiši, ki je bila takoj žrtev požara.

TOVARIS UREDNIK!

Trubar bi se obrnil v grobu, me je spreletela misel, ko sem danes prečital objavo v izložbeni omari Kino podjetja Ptuj na Kvedrovem trgu, s katero podjetje sporoča, da bo v določenem času predvajalo »za mladino izvanreden program film«, ki ima dva naslova, in sicer: »UGRABLJENI« (Otmičari)

Po jezikovnem zakladu, oziroma zmedbi v tej objavi, ki se do konca »prečisti« v srbohrvaščino, lahko trdimo, da prevajalec ali avtor te objave o predvajanju filma sam ne ve, kdo je koga ugrabil. Vidimo pa takoj, da mu je nekdo ugrabil čut za čisti jezik — ta ali oni ali pa za oba, če ga je sploh kdaj imel.

Kakor filmi, četudi niso ravno »izvanredni program filmi«, tako tudi objave take in druge vrste lahko in nujno jezikovno vzgajajo mladino pa tudi kolektiv Kino podjetja, ki naj razen trgovske kalkulacije razume tudi svoje kulturno poslanstvo.

Mimoidoči

PREPREČUJMO POŽARE!

Tako obiskanega sestanka že dolgo ni bilo v Cirkulanah. Gasilci so minulo nedeljo povabili prebivalce Gruškovca, Slatine, Paradiža in drugod, ter jih pozvali k ustanovitvi gasilskih deset in posameznih gričih. Preprečujemo požari! Bodimo prvi na požarišču! Borimo se smotno proti rdečim zubljem in čuvajmo naše imetje! Ljudje so pravilno ocenili te pozive. Dobro vedo, da je le tako mogoče v gričevnatem haloškem svetu pravočasno omejiti požar. Tako lahko z dobro organizacijo preprečimo škodo.

Nato je bilo predavanje z diapozitivi. Šli smo po poteh IV. in V. ofenzive. Prav je tako. Ne pozabljamo, koliko smo žrtvovali za pridobitve NOB. Gledalci so videli tudi nekaj »ličic o prilagojevanju živih

GORELO JE TUDI V PLACARJU PRI KUKOVCEVIH

V soboto, 17. marca t. l., popoldne je izbruhnil požar na gospodarskem poslopiju Ignaca Kukovec iz Placarju 7 in je uničil ostreže ter načel tudi del stanovanjske zgradbe. Škoda je najmanj 350.000 din, ki bo delno krita z zavarovalnico. Kako je prišlo do požara bo dognala preiskava.

Po nepredvidnosti staršev je prišel 3-letni sinček pod avto

Popoldne 17. marca t. l. sta prišla oče in mati triletnega sinčka Ivančka Kostevška iz Trnči 44 v Starše na sedminjo in sta prinesla Ivančka s seboj. Živahen otrok ni zdržal v hiši med odraslimi, zato si je šel pred hišo igrati z dvema drugima starejšima otrokoma in je zašel tudi na bližnjo asfaltirano cesto Maribor-Ptuj, po kateri je velik avtomobilski in ostali promet. V času, ko je bil otrok brez varstva starejših na levi strani ceste, je pripeljal iz mariborske smeri tovorni avto št. H 3045, ki ga je upravljal šofer Tone Vlahovič iz Kuršanca 85 pri Varaždinu. Če ko je bil prednji del tovornjaka mlo otroka, ki je bil po izpovedi šoferja najmanj 1 meter vstran od avtomobila, se je Ivanček zagnal proti desni strani ceste in pod zadnje kolo avtomobila, ki ga je zmečkal in Ivanček je obležal na mestu mrtve. Vsaka zdravniška intervencija in pomoč bi bila brezuspešna, ker je bilo malo telesce preveč poškodovano. Starša in vse ostale, ki so pritekli na kraj nesreče, je dogodek težko prizadel in nedvomno so vsaj v sebi priznali, da je poščenje zlasti malih otrok ob tako prometni cesti brez nadzorstva odraslih velikokrat usodno za njihovo življenje.

Ptujski osmošolci priredijo MATURANSKI PLES

dne 7. aprila, ob 20. uri v Narodnem domu. Vljudno vabljeni!

PRIJATELJEM KEGLJAŠKEGA SPORTA

Kegljaško športno društvo »Drava« Ptuj obvešča člane in članice, da se bodo vrtili vsi treninški od 1. aprila 1956 dalje na novem dvoetaznem kegljišču na stadionu društva »Drava« Ptuj. Slavnostna otvoritev novega kegljišča bo na dan delavskega praznika 1. maja 1956.

Obveščamo tudi delavske kolektive in sindikalne organizacije, da sprejemamo nove člane in članice, ki se naj grupirajo v skupinah po 10 do 12 članov. Te skupine bodo tvorile samostojne krožke, ki bodo nosile svoje ime.

Posebej vabimo mladino, da se vključijo v naše vrste!

Urniki predvideva kegljanje vsak dan v tednu od 15. do 23. ure. Trening ene skupine traja po 3 ure. Prijave sprejemata: predsednik Kegljaškega kluba tov. Jurij Zadravec in tov. Mišo Drobina, tajnik društva, zaposlen v Pletarni Ptuj.

ODBOR

bitij okolici in o prirodni izbiri vrst. Kulturnoprosvetno in gasilsko društvo sta storila korak naprej. Takšno in podobno sodelovanje v razvoju našega K.

Tudi v Pršetincih so se zbrali in pomenili člani SZDL o vseh perečih vprašanjih

Sestanka SZDL v Pršetincih pa se je 18. marca t. l. udeležilo okrog 50 članov, ki jim je govoril sekretar tov. Ludvik Plilpič. O davčni politiki jim je pojasnil več vprašanj tov. Jože Romih.

Na tem sestanku je bilo govora tudi o 22. juliju t. l., ko bo prejelo Gasilsko društvo od organizacije SZDL gasilski prapor. Ta dan bodo v Pršetincih praznovali dan vstaje in domači praznik, ki ga pripravljajo člani pripravljalnega odbora, zastopniki vseh množičnih organizacij in društev. Po sestanku je bila še otvoritev v zvezi z elektrifikacijo 23 hiš, v katerih je zasvetila luč. Med temi je tudi gasilski dom.

Mladinska organizacija Ivanjkovci

Dramski odsek Ivanjkovske mladine pripravlja Ferdo Kozakovo štridejanko »Profesor Klepec«. Upamo da jim bo za uprizoritev te na razpolago Ivanjkovska prosvetna dvorana z odrom, saj je res težko verjeti, da za februarško mladinsko prireditev v Ivanjkovski dvorani ni bilo prostora.

Kuharski tečaj, ki ga je pripravila mladinska organizacija z materialno pomočjo ZB NOV Ivanjkovci, obiskuje 18 mladink. Pod vodstvom tov. Marije Hrvacki dobro uspeva, končne rezultate pa bomo lahko ocenili na razstavi, ki bo ob zaključku tečaja.

...S.

Avto-moto društvo Ptuj

1) Obveščamo vse prebivalce, ki so se prijavili za vrtove, da bomo vrtove delili po sledečem razporedu:

26. III. ob 8. uri na parceli pri tovarni Pihrih;

26. III. ob 11. uri na parceli bivša last Strašila;

26. III. ob 12. uri na parceli Ob studenčnici;

26. III. ob 13. uri na parceli Ob mariborski cesti;

27. III. ob 8. uri na parceli bivša last Smerja na Bregu;

27. III. ob 12. uri na parceli Ob grajeni;

28. III. ob 8. uri na parceli za »Kmetovalcem«;

28. III. ob 11. uri na parceli za garažami;

29. III. ob 8. uri na parceli pod bolnico;

29. III. ob 13. uri na parceli v Ljudskem vrtu;

30. III. ob 8. uri na parceli na birah ob Dravi;

30. III. ob 11. uri na parceli na Vičavi.

2) Vsi zainteresirani, ki so imeli vrt v letu 1955 in so se na novo prijavili, naj pridejo ob določenih dneh na svoje parcele.

3) Vsi tisti pa, ki še do sedaj niso imeli vrtov, naj pridejo ob določenih dneh na parcele, kjer bi radi imeli vrt.

4) Ostali, ki ne bi radi imeli vrtov na naštetih parcelah, naj pridejo 31. III. ob 8. uri na parcelo za bloki.

Interesenti, ki ne bodo prišli na dan delitve na parcele, vrtov ne bodo mogli dobiti.

Prav tako ne bodo mogli dobiti vrtov vsi oni, ki se niso prijavili na Obč. LO Ptuj do določenega roka, ne glede na to, če so vrt imeli ali ne.

Načelnik
oddelka za gospodarstvo
Frido Klančnik

Ljudska prosveta v Zavrčju

Pred kratkim so imeli v Zavrčju občni zbor IZUD. Ze precej časa je vladalo v tem društvu precejšnje mrtvilo.

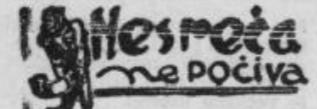
V društvu so se vključili predvsem mladinci, ki imajo mnogo volje in veselja do dela. Letos so uprizorili igro »Zadrega nad zadrego« in so dosegli precej dober uspeh.

Na občnem zboru so med drugim sklenili, da bodo za 1. maj pripravili daljši kulturni program.

Tudi ljudska knjižnica je na novo urejena, vodi jo zelo prizadevni mladinec Martin Pravičič. Tako bodo Zavrčjani imeli možnost, da si izposojajo knjige, kakršne si želijo, saj ima knjižnica ca. 400 leposlovnih, strokovnih, znanstvenih in mladinskih knjig. Ljudje imajo veliko zanimanje za Prešernovo družbo, saj se jih je včlanilo že nad 160.

Tako je novoizvoljeni odbor že v začetku obstoja pokazal mnogo volje, da pospeši prosvetljevanje ljudi v kraju.

K K

Ivan Brunen iz Ptujja je padel po pločniku in si poškodoval desno nogo; Matilda Medved iz Gajevc 27 je padla z dvema otrokoma, ki ju je imela v naročju, v klet in si poškodovala glavo, nogi in desno stran telesa, en otrok je dobil poškodbe na glavi in notranje poškodbe, dočim je ostal drugi otrok nepoškodovan; na Franca Pulka iz Stogovc 25 se je podrl voz z lesom in mu poškodoval desnico; Jakob Anderlič iz Drakšla 5 je padel pri Veliki Nedelji med stopanjem z vlaka in si poškodoval desnico; Jože Strukelj iz Zabukovice 137 je padel v Moškancih z motorjem in si poškodoval glavo in hrbtenico; Janko Kajzensberger iz Gerčje vas 11 je dobil poškodbe na desni nogi pri podiranju drevja; Marija Toplak iz Kukave 54 je padla na cesti in si poškodovala desnico.

Lepo je bilo na prireditvi

zatrjujejo prebivalci z Ljutomerske ceste in sosednjih naseelij, ki spadajo v IV. teren.

Nobena terenska proslava, sestanek ali prireditve SZDL v Ptujju še ni združila toliko števila članov, kot nedavna proslava, ki jo je organiziral odbor SZDL IV. terena v Ptujju ob mednarodnem prazniku borbenih žena.

Kulturnoprosvetni program, ki so ga izvedli prosvetni delavci IV. terena s sodelovanjem mladine, in družabni večer je bil v resnici svečan in pristen dogodek za vseh 250 udeležencev.

Velika udeležba je prav gotovo odraz enotnosti članstva in pripadnosti svoji organizaciji.

Vsem, ki so na tej proslavi in prireditvi sodelovali in s svojo poštenostjo prispevali k družabnemu in tovariškemu razpoloženju, se odbor IV. terena zahvaljuje, izražajoč prepričanje, da bo udeležba pri izvrševanju bodočih nalog prav takšna in še večja.

RAZGLAS

Obveščamo vse svinjerejce, ki želijo dati cepiti svinje proti svinjski rdečici, da prijavijo cepljenje svinj na krajevnih uradih. Svinjerejci bivše Mestne občine pa na Občinskem ljudskem odboru Ptuj.

Cepljenje svinj se bo vršilo meseca aprila. Svinje se bodo cepile samo prijavljencem.

Načelnik
oddelka za gospodarstvo
Frido Klančnik, l. r.

OGLAS

Trgovsko podjetje »Tobak« v Ptujju sprejme v službo samostojnega računovodjo bilancista z večletno prakso z nastopom 1. maja 1956. Plača po tarifnem pravilniku. Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom in opisom dosedanje zaposlitve poslati na upravni odbor podjetja »Tobak« v Ptujju.

MAMICE!

Pošljite svoje ciccane k redni telovadbi, ki je odšel ob ponedeljkih in sredo od 14.30 do 15.15 v Mladici. Ker bo aprila akademija, jih pošljite redno. Vadi tov. Izlakarjeva.

TVD »Partizna« Ptuj

OGLAS

Avto-moto društvo v Ptujju bo predvajalo v prostorih Mestnega kina v Ptujju v nedeljo, 25. marca t. l., ob 9. in 13. uri film o proizvodnji avtomobilov tovarne »Mercedes«, dirkah, rekordih in drugih voznih z avtomobil. Vstopnina 20 din, za mladino 10. din.

RAZGLAS

Obveščamo vse prebivalce, ki so se prijavili za vrtove, da bomo vrtove delili po sledečem razporedu:

26. III. ob 8. uri na parceli pri tovarni Pihrih;

26. III. ob 11. uri na parceli bivša last Strašila;

26. III. ob 12. uri na parceli Ob studenčnici;

26. III. ob 13. uri na parceli Ob mariborski cesti;

27. III. ob 8. uri na parceli bivša last Smerja na Bregu;

27. III. ob 12. uri na parceli Ob grajeni;

28. III. ob 8. uri na parceli za »Kmetovalcem«;

28. III. ob 11. uri na parceli za garažami;

29. III. ob 8. uri na parceli pod bolnico;

29. III. ob 13. uri na parceli v Ljudskem vrtu;

30. III. ob 8. uri na parceli na birah ob Dravi;

30. III. ob 11. uri na parceli na Vičavi.

2) Vsi zainteresirani, ki so imeli vrt v letu 1955 in so se na novo prijavili, naj pridejo ob določenih dneh na svoje parcele.

3) Vsi tisti pa, ki še do sedaj niso imeli vrtov, naj pridejo ob določenih dneh na parcele, kjer bi radi imeli vrt.

4) Ostali, ki ne bi radi imeli vrtov na naštetih parcelah, naj pridejo 31. III. ob 8. uri na parcelo za bloki.

Interesenti, ki ne bodo prišli na dan delitve na parcele, vrtov ne bodo mogli dobiti.

Prav tako ne bodo mogli dobiti vrtov vsi oni, ki se niso prijavili na Obč. LO Ptuj do določenega roka, ne glede na to, če so vrt imeli ali ne.

Načelnik
oddelka za gospodarstvo
Frido Klančnik

PARCELO v Dornavi - Mostju prodam. — Peteršič Pavel, Zrkovska cesta 85, Maribor.

MOTOR BSA 350 ccm, brezhiben, prodam najboljšemu ponudniku. Naslov v upravi.

KRMO prodam. — Vprašajte v Orešju 8, Gecl.

STAVBNO PARCELO na Trahtu prodam. Naslov v upravi.

HIŠO Z 80 AROV ZEMLJE v bližini Ptujja, stavbno parcelo 10 arov pri Hajdinski postaji, šivalni stroj »Neger« in radio aparat »Philips« prodam. Stanko Brodnjak, Druženci 24, Hajdina.

KOLARNICO, primerno za prezidavo v hišo, prodam. Ogled v nedeljo popoldne. Vprašati v upravi.

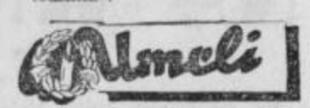
10 AROV PARCELE pri Hajdinski postaji prodam. Vprašajte pri Erhatic, Breg, Ptuj.

NAŠLA SO SE OČALA. Kdor jih je zgubil naj se zgleda pri Stefaniji Cvelver, Zrinjsko-Frankopanska 1a, Ptuj.

PRODAM VINOGRAD, sadonosnik, travnik, gozd — arondirano 5.40 ha ter gospodarsko poslopje v občini Podlehnik. Naslov v upravi lista.

V PTUJU NA ZADRUŽNEM TRGU (pri Obrtnih delavnicah) sem izgubil 17. marca leto usnjeno rokavico. Najdite-lja prosim, da jo proti nagradi odda v upravi »Ptujškega tednika«.

Ob težki izgubi moža in očeta
FRANCA TOPAL
iz Apač

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so ga spremili na zadnji poti, kakor tudi vsem darovalcem vencev.

Posebno zahvalo dolgujem sindikalni organizaciji Kidričevca za pomoč v najtežjih trenutkih. Enaka zahvala gre Društvu upokojencev na Hajdini in Gasilski četi Apače za vsestransko pomoč.

Zalujoča žena Pepca
in sin Franc

GOSTINSKO PODJETJE »BREG« PTUJ, Zadrudni trg 9.

prodaja na podlagi sklepa Delavskega sveta z dne 11. marca 1956 sledeče predmete:

1 PAR TEŽKIH KONJ Z OPREMO
9 VOZ (LAHKIH IN TEŽKIH)
1 PLUG
1 BRANO

državnemu ali zadrudnemu podjetju do 31. marca 1956. Po tem roku bodo navedena osnovna sredstva na razpolago tudi privatnikom.

MESTNI KINO PTUJ
predvaja v dneh od 23. do 25. marca ameriški film »SODNIK TIMBEVLEN« — in v dneh od 27. do 29. marca jugoslovanski film »KONCERT«.